РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

26 юни 2008 година *

По съединени дела C-334/06—C-336/06,

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 234 ЕО от Verwaltungsgericht Chemnitz (Германия), с актове от 20 юли 2006 г., 17 юли 2006 г. и 31 юли 2006 г., постъпили в Съда на 3 август 2006 г., в рамките на производства по дела

Matthias Zerche (C-334/06),

Manfred Seuke (C-336/06)

срещу

Landkreis Mittweida,

и

* Език на производството: немски.

Steffen Schubert (C-335/06)

срещу

Landkreis Mittlerer Erzgebirgskreis,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н A. Rosas (докладчик), председател на състав, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н J. Klučka, г-н A. Ó Caoimh и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 септември 2007 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Schubert, от адв. G. Zimmermann, Rechtsanwalt,

— за г-н Seuke, от адв. Th. Rehm, Rechtsanwalt,

— за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-жа C. Schulze-Bahr, в качеството на представители,

— за португалското правителство, от г-н L. Fernandes и г-жа M. Ribes, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н G. Braun и г-жа N. Yerrell, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 февруари 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 година относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства (ОВ L 237, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 62), изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 година (ОВ L 284, стр. 1; Специално

издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 213, наричана по-нататък „Директива 91/439“).

2 Запитванията са отправени в рамките на три спора, съответно между г-н Zerche (дело C-334/06) и Landkreis Mittweida (окръг Mittweida), както и между г-н Seuke (дело C-336/06) и Landkreis Mittweida (окръг Mittweida), и между г-н Schubert (дело C-335/06) и Landkreis Mittlerer Erzgebirgskreis (окръг Mittlerer Erzgebirgskreis) във връзка с отказа на Федерална република Германия да признае свидетелствата за управление на моторни превозни средства, получени от г-н Zerche, г-н Seuke и г-н Schubert в Чешката република след административното отнемане на германските им свидетелства за управление на моторни превозни средства, поради употреба на алкохол.

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 Съгласно първо съображение от Директива 91/439, която отменя Първа директива 80/1263/ЕИО на Съвета от 4 декември 1980 година относно въвеждане на общностно свидетелство за управление на моторни превозни средства (ОВ L 375, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 62), считано от 1 юли 1996 г.:

„[…] за целите на общата транспортна политика и като принос към повишаването на безопасността на движението по пътищата, а също и за улесняване преместването на лица, установяващи се в държава-членка, различна от тази, в която са положили изпит за придобиване на свидетелство за управление, желателно е да има национални свидетелства за управление по образец на Общността, които да се признават взаимно от държавите-членки без необходимост от смяна“.

4 Четвърто съображение от тази директива гласи:

„[…] с оглед безопасността на движението по пътищата трябва да бъде установен минимум от изисквания за издаване на свидетелство за управление“.

5 Последното съображение от Директива 91/439 уточнява:

„[…] по причини, свързани с безопасността на движението по пътищата, държавите-членки трябва да имат възможност за прилагане на националните си разпоредби относно отнемане, временно отнемане и анулиране на свидетелствата за управление спрямо всички притежатели на свидетелства, придобили обичайно пребиваване на тяхна територия“.

6 Член 1 от посочената директива предвижда:

„1. Държавите-членки въвеждат национално свидетелство за управление на основата на общностния образец, даден в приложение I или [да се чете „I или приложение Ia“], в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. […]

2. Свидетелствата за управление, издадени от държавите-членки, се признават взаимно.

3. Когато притежател на валидно национално свидетелство за управление установи обичайното си пребиваване в държава-членка, различна от тази, издала

свидетелството, приемащата държава-членка има право да прилага спрямо притежателя на свидетелството своите национални разпоредби относно валидността на свидетелствата за управление, медицинските прегледи и данъчните разпоредби, и може да нанася в свидетелството всякаква информация, безусловно необходима за административни цели.“

7 Съгласно член 7, параграф 1 от Директива 91/439 свидетелства за управление се издават при следните условия само на тези кандидати:

„а) които са положили успешно изпит за проверка на способностите и поведението и теоретичен изпит и които отговорят на медицинските изисквания съгласно разпоредбите на приложение II и приложение III;

б) които имат обичайно пребиваване на територията на държавата-членка, издаваща свидетелството, или представят доказателства, че учат там най-малко от шест месеца.“

8 Съгласно точка 14 от приложение III към тази директива, озаглавено „Минимални изисквания за физическа и психическа годност за управление на превозно средство със силово задвижване“ употребата на алкохол е една от най-големите опасности за безопасността на движението по пътищата и предвид мащабността на този проблем медицинската колегия трябва да бъде много бдителна. Точка 14.1, първа алинея от това приложение гласи, че „[с]видетелствата за управление на моторни превозни средства не се издават или подновяват на кандидати или водачи с алкохолна зависимост или които не могат да се въздържат от употреба на алкохол преди шофиране“. От втората алинея на посочената точка 14.1 следва, че „[с]лед доказан период на въздържание, след представяне на квалифицирано медицинско заключение и под условие за редовни прегледи, може да бъде издадено или подновено свидетелство за управление на кандидати или водачи, които в миналото са били зависими от алкохол“.

9 От точка 5 от същото приложение следва, че държавите-членки могат да въведат за издаване и за всяко едно последващо подновяване на свидетелствата

за управление, медицински преглед, отговарящ на по-строги изисквания от изложените в посоченото приложение.

10 Съгласно член 7, параграф 5 от Директива 91/439:

„Никой не може да притежава свидетелство за управление от повече от една държава-членка“.

11 Член 8 от тази директива предвижда:

„[…]

2. При спазване на принципа на териториално действие на наказателното и полицейското законодателство, държавата-членка по обичайно пребиваване може да прилага своята национална уредба относно ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка и при необходимост да смени свидетелството за управление именно с такава цел.

[…]

4. Всяка държава-членка има право да откаже да признае валидността на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка на лице, спрямо което на територията на втората държава-членка е приложена някоя от мерките, предвидени в параграф 2.

[…]“

12 Член 9, първа алинея от посочената директива уточнява, че под „обичайно“ пребиваване следва да се разбира „мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или [да се чете „и“] трудови връзки или, ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее“.

13 Член 12, параграф 3 от Директива 91/439 гласи:

„Държавите-членки си помагат взаимно при прилагането на настоящата директива и при необходимост разменят информация относно регистрираните от тях свидетелства.“

Национална правна уредба

Правна уредба относно признаването на свидетелства за управление, издадени от други държави-членки

14 § 28, алинеи 1, 4 и 5 от Наредбата относно достъпа на лицата до участие в движението по пътищата (Наредба относно свидетелствата за управление)

[Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)] от 18 август 1998 г. (BGBl. 1998 I, стр. 2214, наричана по-нататък „FeV“) гласи:

„(1) На притежателите на валидни свидетелства за управление на [Европейския съюз] или на [Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „ЕИП“)], които по смисъла на § 7, алинеи 1 или 2 обичайно пребиват в Германия, се разрешава — при спазване на ограничението, предвидено в алинеи 2-4 — да управляват превозни средства в тази страна в рамките на притежаваните от тях права. Условията, свързани с чуждите свидетелства за управление, се спазват и в Германия. Разпоредбите на настоящата наредба се прилагат за тези свидетелства за управление, освен ако не е предвидено друго.

[…]

(4) Разрешението, посочено в алинея 1, не се прилага за притежателите на свидетелство за управление на [Съюза] или на ЕИП,

[…]

3. чието свидетелство за управление е било в Германия предмет на мярка за временно или окончателно отнемане, приета от съд, или на мярка за отнемане, приета от административен орган, която подлежи на незабавно изпълнение или е окончателна, на които е било отказано свидетелство за управление с окончателно решение или на които свидетелството за управление е било отнето не само защото междувременно те са се отказали от него,

[…]

(5) Правото на използване в Германия на свидетелство за управление на [Съюза] или на ЕИП след решение, от посочените в алинея 4, точки 3 и 4, се предоставя при поискване, след като основанията, обосноваващи отнемането или забраната за искане на право на управление, вече не са налице. […]“

Правна уредба относно отнемането на свидетелствата за управление

15 Според § 69 от Наказателния кодекс (Strafgesetzbuch), наказателният съд разпорежда отнемането на свидетелството за управление, ако от фактите по случая следва, че подсъдимият не е годен да управлява превозни средства. Съгласно § 69a от същия кодекс това отнемане е съпроводено от период на забрана за искане на ново свидетелство за управление (период на блокиране), който може да продължи от шест месеца до пет години, и дори при определени условия може да бъде наложен доживотно.

16 По силата на § 46 от FeV, разпоредба, която прилага § 3 от Закона за движението по пътищата (Straßenverkehrsgesetz), органът, отговорен за издаването на свидетелствата за управление, трябва да отнеме правото на управление, ако се установи, че притежателят на свидетелството е негоден да управлява превозни средства. Съгласно алинея 5 от посочения § 46, правото на управление престава да съществува с отнемането на свидетелството за управление. Когато това свидетелство е издадено в чужбина, отнемането му води до погасяване на правото на управление на превозни средства на националната територия.

Правна уредба относно годността за управление на превозно средство

17 § 11 от FeV, озаглавен „Годност“, уточнява:

„(1) Лицата, които желаят да получат свидетелство за управление, трябва да отговарят на необходимите за тази цел физически и психически изисквания. Тези изисквания не са изпълнени по-специално в случай на заболявания или увреждания, посочени в приложение 4 или в приложение 5, които изключват годността [за управление на моторни превозни средства] или водят до ограничена годност за [такова]. […]

(2) Ако съществуват факти, които могат да породят съмнения относно физическата или психическа годност на заявителя на свидетелството за управление, компетентните органи в областта на свидетелствата за управление могат да разпоредят представянето от заинтересованото лице на заключение от медицинска експертиза, с оглед изготвяне на решенията относно издаването или продължаването срока на действие на свидетелството за управление или относно налагането на ограничения или условия. […]

(3) С оглед отпадане на съмненията относно годността за управление, може да бъде разпоредено да се представи заключение от официално признат център за контрол на годността за управление на превозни средства (заключение от медико-психологична експертиза) за целите, посочени в алинея 2, [по-конкретно]

[…]

4. при тежки или повторни нарушения на Кодекса за движение по пътищата или при престъпления, свързани с движението по пътищата или с годността за управление […]

или

5. при ново издаване на свидетелство за управление,

[…]

б) когато отнемането на свидетелството за управление се основава на едно от посочените в точка 4 основания.

[…]

(8) Ако съответното лице откаже да бъде изследвано или не предостави в срок на компетентния орган в областта на свидетелствата за управление заключението от експертизата, чието представяне е поискано от последния, компетентният орган има право да направи извод в своето решение за липсата на годност на съответното лице. […]“

18 § 13 от FeV, озаглавен „Годност при проблеми с алкохола”, оправомощава компетентните органи при определени обстоятелства да разпоредят представянето на заключение от медико-психологична експертиза с оглед изготвяне на решенията, свързани било с издаването или с продължаването на срока на действие на свидетелството за управление, било с налагането на ограничения или условия във връзка с правото на управление. Такъв по-специално е случаят, когато според медицинското заключение или поради определени факти съществуват данни за злоупотреба с алкохол или когато неколкократно са извършени нарушения в областта на движението по пътищата под въздействието на алкохол.

19 § 20, алинея 1 от FeV предвижда, че при издаване на ново свидетелство за управление след отнемане, се прилагат разпоредбите относно първото издаване на свидетелство. Въпреки че съгласно алинея 2 от § 20 компетентният орган може да се откаже да проведе отново изпитите, свързани с издаването на свидетелството, когато не съществуват данни, че заявителят не притежава вече знанията и способностите, необходими за целта, алинея 3 от същия § 20 предвижда, че такова решение не засяга задължението да се представи заключение от медико-психологична експертиза, предвидено в § 11, алинея 3, първо изречение, точка 5 от FeV.

Споровете по главните производства и преюдициалните въпроси

Дело C-334/06

20 Г-н Zerche е притежавал свидетелство за управление, издадено от Германската демократична република, валидно за няколко категории превозни средства. Това свидетелство е подновено на 31 август 1999 г. като защитено свидетелство за управление под формата на банкова карта.

21 С решение от 10 януари 2003 г., станало окончателно, Amtsgericht Hainichen (Районен съд, Hainichen) налага на г-н Zerche глоба за управление на превозно средство в нетрезво състояние на 28 ноември 2002 г. На г-н Zeche е отнето разрешителното за управление, както и свидетелството му, като му е наложена забрана за получаване на ново свидетелство за управление за срок от дванадесет месеца, който изтича на 9 април 2004 г.

22 На 10 февруари 2004 г. г-н Zerche подава искане за ново свидетелство за управление на моторни превозни средства от категория B. Поради невъзможност да представи експертно заключение, доказващо годността му за управление на превозно средство, той оттегля искането си.

23 На 4 март 2005 г. на г-н Zerche е издадено ново свидетелство за управление на моторни превозни средства от категория B в Ostrov (Чешка република). Това свидетелство за управление посочва като местожителство на притежателя Mittweida (Германия) — място, където г-н Zerche пребивава от 18 януари 1996 г.

24 С писмо от 12 април 2005 г. Landkreis Mittweida, който е уведомен за издаването на това свидетелство за управление, разпорежда на г-н Zerche да представи експертно заключение за годността си да управлява моторни превозни средства. Тъй като това разпореждане не е изпълнено, с решение от 19 юли 2005 г. Landkreis Mittweida лишава г-н Zerche от правото му да използва чешкото си свидетелство за управление в Германия.

25 Със становище от 21 юли 2005 г. чешкият министър на транспорта посочва, че чешкото свидетелство за управление на г-н Zerche е валидно. Г-н Zerche е преминал медицински преглед в Чешката република преди издаването на това свидетелство за управление. Впрочем, с поставянето на подписа си върху искането за издаване на свидетелство за управление, той бил удостоверил годността си за управление. Заключение от медико-психологична експертиза обаче не е било изготвено.

26 Тъй като жалбата, подадена от г-н Zerche срещу решението за лишаване от право от 19 юли 2005 г., е отхвърлена, същият подава жалба срещу посоченото решение пред Verwaltungsgericht Chemnitz (Административен съд, Chemnitz), който решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 1, параграф 2 във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива [91/439] да бъде тълкуван в смисъл, че дадена държава-членка може да откаже да признае свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, когато преди това свидетелство[то] за управление, [чийто] [притежател по-рано е било заинтересованото лице], му е отнето или анулирано в [първата] държава-членка, след като периодът на блокиране преди издаването на новото свидетелство за управление, който е бил наложен в рамките на тази мярка [за отнемане или анулиране], е изтекъл преди [новото] свидетелство за управление да бъде издадено от другата държава-членка, и ако поради обективни критерии

(липса на пребиваване в държавата-членка, издала [новото] свидетелство за управление и останало без уважение искане да му бъде издадено отново свидетелство за управление в [първата] държава-членка [...]) следва да се счита, че получаването на европейско свидетелство за управление във втората държава-членка има за цел единствено заобикаляне на строгите материалноправни изисквания, поставени в рамките на процедурата по издаване на ново свидетелство за управление [в сила в първата държава-членка] и по-специално [относно] заключението на медико-психологичната експертиза?“

Дело C-335/06

27 От 1982 г. г-н Schubert притежава свидетелство за управление на превозно средство, издадено от Германската демократична република, валидно за няколко категории превозни средства, което му е подновено на 7 юли 1992 г.

28 С определение от 23 май 2002 г., станало окончателно, Amtsgericht Marienberg (Районен съд, Marienberg) налага на г-н Schubert глоба за управление на превозно средство в нетрезво състояние. На г-н Schubert е отнето разрешителното за управление, както и свидетелството му, като му е наложена забрана за получаване на ново свидетелство за управление за срок от 20 месеца, който изтича на 22 януари 2004 г.

29 На 21 октомври 2003 г. г-н Schubert подава искане за получаване на ново свидетелство за управление. Поради невъзможност да представи експертно заключение, доказващо годността му за управление на превозно средство, той оттегля искането си на 6 септември 2004 г.

30 На 31 януари 2005 г. на г-н Schubert е издадено ново свидетелство за управление на моторни превозни средства от категория B в Sokolov (Чешка република).

Това свидетелство за управление посочва като местожителство на притежателя Olbernhau (Германия), място, където г-н Schubert живее от 1 октомври 1998 г.

31 В резултат на обща проверка на движението по пътищата, извършена в Olbernhau на 26 април 2005 г., с писмо от 3 май 2005 г. Landkreis Mittlerer Erzgebirgskreis разпорежда на г-н Schubert да представи експертно заключение за годността си да управлява моторни превозни средства. Тъй като това разпореждане не е изпълнено, с решение от 9 август 2005 г. Landkreis Mittlerer Erzgebirgskreis лишава г-н Schubert от правото му да използва чешкото си свидетелство за управление в Германия.

32 Тъй като жалбата, подадена от г-н Schubert срещу това решение, е отхвърлена, той подава жалба пред Verwaltungsgericht Chemnitz, който решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Може ли дадена държава-членка съгласно член 1, параграф 2 във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива [91/439] да задължава притежателя на свидетелство за управление, издадено в друга държава-членка, да иска от административните органи [на първата държава-членка] признаването на правото на използване на това свидетелство на територията на [същата], когато на [този] притежател […] в тази [първа] държава-членка преди това е било отнето свидетелството за управление [с което той преди това е разполагал] или когато то във всеки случай е било анулирано?

2) При отрицателен отговор трябва ли член 1, параграф 2 във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива [91/439] да бъде тълкуван в смисъл, че дадена държава-членка може да откаже да признае свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, когато преди това свидетелство[то] за управление, [чийто] [притежател по-рано е било] заинтересованото лице, му е отнето или е анулирано в [първата] държава-членка, след като периодът на блокиране преди издаването на новото свидетелство за управление, който е бил наложен в рамките на тази мярка [за отнемане или анулиране], е изтекъл преди [новото] свидетелство за управление да бъде издадено

от другата държава-членка и ако поради обективни критерии (липса на пребиваване в държавата-членка, издала [новото] свидетелство за управление и останало без уважение искане да му бъде издадено отново свидетелство за управление в [първата] държава-членка […]), следва да се счита, че получаването на европейско свидетелство за управление във втората държава-членка има за цел единствено заобикаляне на строгите материалноправни изисквания, поставени в рамките на националната процедура по издаване на ново свидетелство за управление [в сила в първата държава-членка] и по-специално [относно] заключението на медико-психологичната експертиза?“

Дело C-336/06

33 Г-н Seuke е притежавал старо свидетелство за управление от категория 3.

34 С подлежащо на изпълнение определение от 4 септември 2003 г. Amtsgericht Amberg (Районен съд, Amberg) му налага глоба за управление на превозно средство в нетрезво състояние. На г-н Seuke е отнето разрешителното за управление, както и свидетелството му, като му е наложена забрана за получаване на ново свидетелство преди изтичането на срок от десет месеца.

35 Тъй като г-н Seuke моли за издаването на ново свидетелство за управление, на 15 март 2004 г. компетентният орган иска той да представи заключение от медико-психологична експертиза, удостоверяващо годността му да управлява превозно средство. Заинтересованото лице не изпълнява това изискване и искането му е отхвърлено с решение от 27 юли 2004 г.

36 На 5 ноември 2004 г., когато срокът на блокиране, разпореден от Amtsgericht d’Amberg е изтекъл, на г-н Seuke, за който съгласно акта за препращане е установено, че пребивава непрекъснато в Германия от 19 август 1980 г., е издадено ново свидетелство за управление на моторни превозни средства от категория B в Ostrov (Чешка република).

37 Landkreis Mittweida, който е уведомен за издаването на това свидетелство за управление, разпорежда на 28 ноември 2005 г. на г-н Seuke да представи експертно заключение за годността му да управлява моторни превозни средства. Тъй като г-н Seuke не е изпълнил това разпореждане, с решение от 22 март 2006 г. Landkreis Mittweida лишава г-н Zerche от правото му да използва чешкото си свидетелство за управление в Германия.

38 Тъй като жалбата, подадена от г-н Seuke срещу това решение е отхвърлена, той подава жалба пред Verwaltungsgericht Chemnitz, който решава да спре производството и да постави на Съда два преюдициални въпроса:

„1. Може ли дадена държава-членка съгласно член 1, параграф 2, във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива [91/439], да задължава притежателя на свидетелство за управление, издадено в друга държава-членка, да иска от административните органи [на първата държава-членка] признаването на правото на използване на това свидетелство на територията на [същата], когато на [този] притежател [...] в тази [първа] държава-членка преди това е било отнето свидетелството за управление, [с което той преди това е разполагал] или когато то във всеки случай е било анулирано?

2. При отрицателен отговор, трябва ли член 1, параграф 2, във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива [91/439], да бъде тълкуван в смисъл, че дадена държава-членка може да откаже да признае свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, когато преди това свидетелство[то] за управление, [чийто] [притежател по-рано е било] заинтересованото лице, му е отнето или анулирано в [първата] държава-членка, след като периодът на блокиране преди издаването на новото свидетелство за управление, който е бил наложен в рамките на тази мярка [за отнемане или анулиране], е изтекъл преди [новото] свидетелство за управление да бъде издадено от другата държава-членка и ако поради обективни критерии (липса на пребиваване в държавата-членка, издала [новото] свидетелство за управление и останало без уважение искане да му бъде издадено отново свидетелство за управление в [първата] държава-членка [...]), следва да се счита, че получаването на европейско свидетелство за управление във втората държава-членка има за цел единствено заобикаляне на строгите материалноправни изисквания, поставени в рамките на националната процедура по издаване на ново свидетелство за управление [в сила в първата държава-членка],

и по-специално [относно] заключението на медико-психологичната експертиза?“

Производство пред Съда

39 С определение от 10 октомври 2006 г. председателят на Съда разпорежда съединяването на дела C-334/06—C-336/06 за целите на писмената и устната фаза на производството и с оглед постановяване на решението.

40 Със съвкупност от писмени въпроси, нотифицирани на 1 август 2007 г., Съдът пита чешкото правителство, от една страна, за правото на Чешката република относно проверката на условията, предвидени в член 7, параграф 1, букви а) и б) от Директива 91/439, и относно възможността за издаване на свидетелство за управление, което посочва пребиваването на притежателя в друга държава-членка, както и, от друга страна, за критериите, приложими за определяне дали дадено лице пребивава в тази държава-членка и за съществуването на контрол относно действителния характер на това пребиваване.

41 С факс, получен в секретариата на Съда на 31 август 2007 г., чешкото правителство отговаря на посочените въпроси, че условието за обичайното пребиваване, предвидено от Директива 91/439, е въведено в чешкия правен ред, считано едва от 1 юли 2006 г. За периода, предхождащ тази дата, чешката правна уредба допускала издаването на разрешение за управление на лицата, които нямат постоянно или временно пребиваване на територията на Чешката република.

По преюдициалните въпроси

42 В самото начало следва да се отбележи, че в рамките на въведеното с член 234 ЕО производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда, той трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това, при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, които са му зададени. Освен това следва да се напомни, че задача на Съда е да тълкува всички разпоредби на общностното право, които са необходими на националните юрисдикции, за да се произнасят по споровете, с които са сезирани, дори тези разпоредби да не са изрично посочени във въпросите, отправени от тези юрисдикции до Съда (Решение от 18 март 1993 г. по дело Viessmann, C-280/91, Recueil, стр. I-971, точка 17, Решение от 11 декември 1997 г. по дело Immobiliare SIF, C-42/96, Recueil, стр. I-7089, точка 28 и Решение от 8 март 2007 г. по дело Campina, C-45/06, Сборник, стр. I-2089, точки 30 и 31).

43 В случая, с оглед на фактите, които са в основата на главните производства, както и с оглед на съдържанието на представените на Съда становища, при разглеждането на поставените въпроси следва да се вземе предвид член 7, параграф 1, букви а) и б) от Директива 91/439. За да бъде даден полезен и възможно най-пълен отговор на преюдициалните въпроси, е необходимо да се разшири техният обхват, доколкото препращащата юрисдикция не е направила това.

44 С въпроса по дело C-334/06 и с втория въпрос по дела C-335/06 и C-336/06, препращащата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 1, параграф 2, член 7, параграф 1, букви а) и б), както и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439, трябва да бъдат тълкувани в смисъл, че не допускат дадена държава-членка (приемащата държава-членка) да откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка (държавата-членка на издаване) на лице, и следователно валидността на това свидетелство за управление, когато това лице, спрямо което преди това в първата държава-членка е наложена мярка за отнемане на предходно свидетелство поради управление под въздействието на алкохол, е получило това ново свидетелство извън период на забрана за искане

на ново свидетелство, но при неспазване на условието за пребиваване или на условията за годност, които приемащата държава-членка установява в тази връзка с цел гарантиране на безопасността на движението по пътищата.

45 Тези въпроси следва да се разгледат заедно с първия въпрос по дела C-335/06 и C-336/06, който има за цел по същество да се определи дали приемащата държава-членка може да задължи притежателя на ново свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, преди да го използва, да поиска признаването на правото да използва това свидетелство в приемащата държава-членка, когато свидетелството за управление, с което той е разполагал преди това, му е било отнето или е било анулирано в последната държава-членка.

46 От първото съображение от Директива 91/439 следва, че общият принцип на взаимно признаване на свидетелствата за управление, издадени от държавите-членки, прогласен в член 1, параграф 2 от тази директива, е установен по-специално с цел улесняване преместването на лица, установяващи се в държава-членка, различна от тази, в която са положили изпит за придобиване на свидетелство за управление (Решение от 29 април 2004 г. по дело Kapper, C-476/01, Recueil, стр. I-5205, точка 71).

47 Според установената съдебна практика посоченият член 1, параграф 2 предвижда взаимното признаване, без друго формално изискване, на свидетелствата за управление, издадени от държавите-членки. Тази разпоредба налага на държавите-членки ясно и точно задължение, което не оставя никаква свобода на преценка относно мерките, които трябва да бъдат приети за изпълнението му (вж. в този смисъл Решение от 29 октомври 1998 г. по дело Awoyemi, C-230/97, Recueil, стр. I-6781, точки 41 и 43; Решение от 10 юли 2003 г. по дело Комисия/Нидерландия, C-246/00, Recueil, стр. I-7485, точки 60 и 61; Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 45; Определение от 6 април 2006 г. по дело Halbritter, C-227/05, точка 25 и Определение от 28 септември 2006 г. по дело Kremer, C-340/05, точка 27).

48 От това следва, че приемащата държава-членка не може да налага никакво формално изискване преди признаването на свидетелство за управление,

издадено от друга държава-членка. Следователно противоречи на посочения принцип на взаимно признаване задължаването на притежателя на свидетелство за управление, издадено от дадена държава-членка, да поиска признаването на това свидетелство в друга държава-членка (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Нидерландия, посочено по-горе, точка 60 и сл.).

49 Задължение на държавата-членка на издаване е да провери дали са изпълнени наложените от общностното право минимални условия, по-специално тези относно пребиваването и годността за управление, и следователно дали е оправдано издаването на свидетелство за управление на моторни превозни средства — или според случая, на ново свидетелство.

50 Следователно, след като властите на дадена държава-членка са издали свидетелство за управление съгласно член 1, параграф 1 от Директива 91/439, другите държави-членки нямат право да проверяват спазването на условията за издаване, предвидени от тази директива (вж. в този смисъл Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 34 и Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 27). Всъщност притежаването на свидетелство за управление, издадено от държава-членка, трябва да се счита за доказателство, че притежателят на това свидетелство е отговарял на тези условия в деня, в който последното му е издадено (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Нидерландия, посочено по-горе, точка 75; Определение от 11 декември 2003 г. по дело Da Silva Carvalho, C-408/02, точка 21, както и Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 46). Фактът, че съгласно точка 5 от приложение III към посочената директива дадена държава-членка може да изисква за всяко издаване на свидетелство за управление по-строг медицински преглед от посочения в споменатото приложение, следователно не засяга задължението на тази държава-членка да признава свидетелствата за управление, издадени от другите държави-членки съгласно същата директива.

51 От това, на първо място, следва, че приемаща държава-членка, която прилага за издаването на свидетелство за управление по-строги национални изисквания, по-конкретно след отнемането на предходно свидетелство, не може да откаже признаването на свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка, единствено на основание, че притежателят на това ново свидетелство го е получил съгласно национална правна уредба, която не налага същите изисквания като приемащата държава-членка.

52 На второ място, принципът на взаимно признаване не допуска приемаща държава-членка да откаже да признае свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, на основание, че според информацията, предоставена от приемащата държава-членка, към датата на издаване на това свидетелство притежателят му не е отговарял на изискваните условия за получаването му (вж. в този смисъл Определение по дело Da Silva Carvalho, посочено по-горе, точка 22 и Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 47).

53 Всъщност доколкото Директива 91/439 предоставя на държавата-членка на издаване изключителна компетентност за гарантиране, че предоставяните от нея свидетелства за управление се издават при съблюдаване на наложените от тази директива условия, то самата държава-членка трябва да вземе подходящи мерки относно свидетелствата за управление, за които впоследствие се окаже, че притежателите не отговарят на посочените условия (вж. в този смисъл Определение по дело Da Silva Carvalho, посочено по-горе, точка 23 и Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 48).

54 Когато дадена държава-членка има сериозни основания да се съмнява относно редовността на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, тя е длъжна да я уведоми за това в рамките на взаимното сътрудничество и размяната на информация, предвидени в член 12, параграф 3 от Директива 91/439. В случай че държавата-членка на издаване не вземе подходящите мерки, приемащата държава-членка може да започне срещу последната производство съгласно член 227 ЕО, което има за цел установяване от Съда на неизпълнение на задълженията, произтичащи от Директива 91/439 (вж. в този смисъл Определение по дело Da Silva Carvalho, посочено по-горе, точка 23 и Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 48).

55 Несъмнено от съображения за безопасност на движението по пътищата — както произтича от последното съображение от Директива 91/439 — член 8, параграфи 2 и 4 от същата позволяват на държавите-членки при определени обстоятелства да прилагат националните си разпоредби относно ограничаването, временното отнемане, отнемането и анулирането на свидетелствата за управление спрямо всички притежатели на свидетелства, придобили обичайно пребиваване на тяхна територия.

56 Следва да се напомни обаче, от една страна, че тази възможност, както произтича от член 8, параграф 2 от Директива 91/439, може да бъде упражнявана само поради поведението на заинтересованото лице след получаването на свидетелството за управление, издадено от друга държава-членка (вж. в този смисъл Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 38 и Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 35).

57 От друга страна, параграф 4, първа алинея от посочения член 8, който разрешава на държава-членка да откаже да признае валидността на свидетелство за управление, получено в друга държава-членка от лице, спрямо което на територията на първата държава-членка е наложена мярка за ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на свидетелството, представлява дерогация на общия принцип за взаимно признаване на свидетелствата за управление и поради това следва да се тълкува ограничително (вж. в този смисъл Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точки 70 и 72, както и Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 35 и Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 28).

58 В това отношение в началото следва да се подчертае, че дори тази разпоредба да позволява при определени условия на дадена държава-членка да откаже признаване на валидността на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, противно на поддържаното от германското правителство, от това съвсем не следва, че първата държава-членка може да подчини правото на използване на свидетелство, издадено от втората държава-членка, на получаването на предварително разрешение (вж. в този смисъл Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 37).

59 Всъщност, доколкото издаването на свидетелство за управление от държава-членка следва да се извършва при съблюдаване на минималните изисквания, наложени от Директива 91/439, сред които и тези, посочени в приложение III към нея относно годността за управление на превозно средство, тълкуване на член 8, параграф 4, първа алинея от тази директива, съгласно което по принцип всяко лице, което е било притежател на свидетелство за управление, отнето или анулирано в дадена държава-членка, може да бъде задължено да се яви пред компетентните органи на тази държава-членка, за да получи разрешение да се ползва от правото си да управлява моторно превозно средство, произтичащо от свидетелството за управление, издадено по-късно в друга държава-членка, би било в противоречие със задължението за взаимно признаване без формални изисквания.

60 Позоваване на посочената разпоредба не може да се направи от държава-членка с цел на дадено лице, спрямо което в същата държава-членка е била наложена мярка за отнемане или анулиране на свидетелство за управление, издадено от тази държава-членка, да бъде отказано за неопределен период от време признаването на валидността на всяко свидетелство, което може да му бъде издадено по-късно от друга държава-членка (вж. в този смисъл Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 76, както и Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 27 и Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 29). Всъщност да се приеме, че дадена държава-членка има право да се основава на националните си разпоредби, за да не допусне за неопределен период от време признаването на валидността на дадено свидетелство, издадено от друга държава-членка, би било дори отричане на принципа на взаимно признаване на свидетелствата за управление, който е ключов за системата, въведена с Директива 91/439 (Решение по дело Kapper, посочено по-горе, точка 77, както и Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 28 и Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точка 30).

61 По-конкретно Съдът е постановил в точка 38 от Определението по дело Kremer, посочено по-горе, че когато спрямо дадено лице на територията на дадена държава-членка е била наложена мярка за отнемане на свидетелство за управление, която не е придружена с период на забрана да се иска ново свидетелство, разпоредбите на член 1, параграф 2, във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439, не допускат тази държава-членка да откаже да признае на нейна територия правото да се управлява превозно средство, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно в друга държава-членка, и следователно валидността на това свидетелство, докато притежателят на същото не е изпълнил условията, изисквани в първата държава-членка, за издаването на ново свидетелство след това отнемане, включително проверка на годността за управление, удостоверяваща, че вече не са налице основанията, обосноваващи посоченото отнемане.

62 Напротив, от горното произтича, че разпоредбите на член 1, параграф 2 и на член 8, параграф 4 от Директива 91/439 допускат държава-членка да откаже на дадено лице, спрямо което на нейна територия е била наложена мярка за отнемане на свидетелство за управление, придружена със забрана за искане на ново свидетелство през определен период от време, признаването на ново свидетелство, издадено от друга държава-членка през този период на забрана.

63 Освен това, въпреки че член 8, параграф 2 от Директива 91/439 не позволява на държавата-членка по обичайно пребиваване да откаже признаването на

свидетелството за управление, издадено от друга държава-членка, единствено на основание, че на притежателя на това свидетелство по-рано е било отнето предходно свидетелство в държавата-членка по обичайно пребиваване, тази разпоредба позволява на същата държава-членка, както е посочено в точки 55 и 56 от настоящото решение, при спазване на принципа за териториално действие на наказателното и полицейското законодателство, да ограничи, да отнеме временно, да отнеме или да анулира новото свидетелство, ако поведението на неговия притежател след издаването на същото обосновава това, съгласно националното право на посочената приемаща държава-членка.

64 За да се отговори на поставените от препращащата юрисдикция въпроси, на следващо място трябва да се постави по-специално въпросът за прилагането на принципа на взаимно признаване, посочен по-горе, когато е установено, че новото свидетелство за управление е издадено при нарушаване на условието за пребиваване, наложено от Директива 91/439.

65 В това отношение от четвъртото съображение от тази директива следва, че сред условията, установени с оглед гарантиране безопасността на движението по пътищата, са тези, посочени в член 7, параграф 1, букви а) и б) от посочената директива, който подчинява издаването на свидетелство за управление на изисквания, свързани съответно с годността за управление и с пребиваването.

66 Както Комисията на Европейските общности изтъква в становището си, условието за пребиваване допринася по-специално за борбата с „туризма на свидетелства за управление“ при липсата на пълна хармонизация на правните уредби на държавите-членки относно издаването на свидетелства за управление. Впрочем, както посочва генералният адвокат в точка 78 от заключението си, това условие е необходимо за контрола на спазването на условието за годност за управление.

67 Всъщност член 7, параграф 5 от Директива 91/439, който гласи, че никой не може да притежава свидетелство за управление от повече от една държава-членка,

потвърждава факта, че свидетелството за управление е единствено. Като предварително условие, което позволява проверката на спазването относно даден кандидат на другите условия, наложени от тази директива, условието за пребиваване, определящо държавата-членка на издаване, има особено значение по отношение на другите условия, наложени от посочената директива.

68 Следователно безопасността на движението по пътищата би могла да бъде застрашена, ако не е спазено посоченото условие за пребиваване относно лице, спрямо което е била наложена мярка за ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление по смисъла на член 8, параграф 4 от Директива 91/439.

69 Следователно, когато е възможно да се установи, не в зависимост от информация от приемащата държава-членка, а въз основа на посочване в самото свидетелство за управление или на друга неоспорима информация, произхождаща от държавата-членка на издаване, че условието за пребиваване, наложено от член 7, параграф 1, буква б) от Директива 91/439, не е изпълнено при издаването на това свидетелство, приемащата държава-членка, на чиято територия спрямо притежателят на посоченото свидетелство е била наложена мярка за отнемане на по-ранно свидетелство за управление, може да откаже да признае правото на управление, произтичащо от свидетелството за управление, издадено по-късно от друга държава-членка извън период на забрана за искане на ново свидетелство.

70 Предвид всички предходни съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 1, параграф 2, член 7, параграф 1 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат, при обстоятелства като тези по главните производства, дадена държава-членка да откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка извън период на забрана за искане на ново свидетелство, наложен на съответното лице, и следователно валидността на това свидетелство, докато притежателят на същото не изпълни условията, изисквани в първата държава-членка за издаването на ново свидетелство след отнемането на по-ранно свидетелство, включително проверка на годността за управление, удостоверяваща, че вече не са налице основанията, обосноваващи посоченото отнемане. При същите обстоятелства посочените разпоредби допускат дадена държава-членка да

откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка, ако е установено въз основа на посочване в същото или на друга неоспорима информация, произхождаща от държавата-членка на издаване, че при издаването на посоченото свидетелство неговият притежател, спрямо който на територията на първата държава-членка е била наложена мярка за отнемане на по-ранно свидетелство, не е имал обичайно пребиваване на територията на държавата-членка на издаване.

По съдебните разноски

71 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 1, параграф 2, член 7, параграф 1 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 година относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 година, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат, при обстоятелства като тези по главните производства, дадена държава-членка да откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка извън период на забрана за искане на ново свидетелство, наложен на съответното лице, и следователно валидността на това свидетелство, докато притежателят на същото не изпълни условията, изисквани в първата

държава-членка за издаването на ново свидетелство след отнемането на по-ранно свидетелство, включително проверка на годността за управление, удостоверяваща, че вече не са налице основанията, обосноваващи посоченото отнемане.

При същите обстоятелства посочените разпоредби допускат дадена държава-членка да откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка, ако е установено въз основа на посочване в същото или на друга неоспорима информация, произхождаща от държавата-членка на издаване, че при издаването на посоченото свидетелство неговият притежател, спрямо когото на територията на първата държава-членка е била наложена мярка за отнемане на по-ранно свидетелство, не е имал обичайно пребиваване на територията на държавата-членка на издаване.

Подписи